

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 77/2018-60

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. júna 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej, zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka o sťažnosti [REDAKČNÝ KOTÍK], zastúpeného advokátkou JUDr. Adrianou Pukaj Kerestešovou, Štefánikova trieda 30, Nitra, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 281/2010 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČNÝ KOTÍK] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 281/2010 porušené boli.

2. Okresnému súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 281/2010 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietahov.

3. Ing. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Nitra povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Nitra je povinný nahradiť [REDACTED] trovy konania v sume 488,13 € (slovom štyristoosemdesiatosem eur a trinásť centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Adriany Pukaj Kerestešovej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. februára 2018 elektronicky doručená a 2. marca 2018 prostredníctvom poštovej prepravy doplnená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 281/2010 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na okresnom súde je na základe sťažovateľovej žaloby doručenej okresnému súdu 26. novembra 2010 vedené pod sp. zn. 7 C 281/2010 konanie o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a náhrady mzdy. Okresný súd medzitýmny rozsudkom č. k. 7 C 281/2010-205 z 26. apríla 2012 (ďalej len „medzitýmny rozsudok“) určil, že výpoveď z pracovného pomeru bola neplatná a od odporcu nemožno spravodlivo požadovať, aby sťažovateľa naďalej zamestnával. Zároveň rozhodol, že o výške náhrady mzdy a trovách konania rozhodne okresný súd v konečnom rozhodnutí. Proti medzitýmny rozsudku okresného súdu podali v zákonom

ustanovenej lehote odvolanie obaja účastníci konania, pričom Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozhodol rozsudkom č. k. 9 Co 165/2012-259 zo 6. septembra 2012 tak, že medzitýmny rozsudok v časti určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru potvrdil. Vo zvyšnej časti krajský súd medzitýmny rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V konaní nebolo do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu meritórne rozhodnuté.

3. Podľa názoru sťažovateľa túto vec nemožno označiť za zložitú. Po právnej stránke ide o štandardnú pracovnoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva, aj keď si jej prejednanie vyžiadalo vykonanie znaleckého dokazovania pre účely výpočtu sťažovateľovho priemerného zárobku. Z tohto pohľadu preto sťažovateľovi pripadá doba trvania napadnutého konania ako zjavne neprimeraná, a to prihliadajúc navyše na predmet konania, ktorým je náhrada mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru, u ktorého sa právna neistota strany v konaní týka spravidla zásadných otázok zabezpečovania jej životných potrieb.

4. Poukazujúc na svoje správanie v priebehu konania sťažovateľ uviedol, že nie je si vedomý toho, že by sa neprimeraným spôsobom podieľal na namietanej dĺžke konania. Na druhej strane však poukázal na skutočnosť, že bol a aj stále je v konaní aktívny. V tejto súvislosti si je vedomý toho, že prietahy v konaní, ktoré boli dôsledkom uplatnenia jeho procesných práv, nemôžu mať povahu zbytočných prietahov, aj keď možno istým spôsobom zapríčinili spomalenie súdneho konania. Sťažovateľ však dôvodil, že jeho aktivita úzko súvisela s tým, že celé konanie malo a má veľký vplyv na jeho osobu, ako aj jeho rodinu práve s ohľadom na povahu prerokovávanej veci.

5. Sťažovateľ zhodnotil, že dôvody zbytočných prietahov v napadnutom konaní okresného súdu spočívajú najmä v nesústredenosti, neefektívnosti a nesprávnosti postupu okresného súdu pri znaleckom dokazovaní, ako aj skutočnosti, že v konaní rozhodovalo viacero zákonných sudcov.

6. Sťažovateľ taktiež poukázal na skutočnosť, že medzitýmny rozsudok okresného súdu bol zrušený z dôvodu, že okresný súd rozhodol predčasne na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu.

7. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 7C 281/2010 porušené boli.

2. Okresnému súdu Nitra prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7C 281/2010 konal bez zbytočných prieťahov,

3. Priznáva [REDAKOVANÉ] finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- € (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Nitra povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Nitra je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia v sume 325,42 € (slovom tristodvadsaťpäť eur a štyridsaťdva centov) na účet právneho zástupcu: JUDr. Adriana Pukaj Kerestešová, advokátka, Štefánikova trieda 30, Nitra, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

8. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie, a preto ju uznesením č. k. I. ÚS 77/2018-31 zo 7. marca 2018 prijal na ďalšie konanie [§ 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

9. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd 12. marca 2018 predsedníčku okresného súdu vyzval, aby sa vyjadrila k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ju vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti.

10. Predsedníčka okresného súdu vo svojom stanovisku sp. zn. Spr 356/2018 doručenom ústavnému súdu 21. mája 2018 zrekapitulovala doterajší priebeh napadnutého konania a následne uviedla:

«Z rozsiahleho spisového materiálu sp. zn. 7 C 281/2010, ako aj z vypracovanej chronológie úkonov zo strany súčasnej zákonnej sudkyne, ktorú pripájam ako prílohu, vyplýva, že súd vo veci nebol nečinný a jednotlivé úkony vykonával v primeraných časových intervaloch, ktoré zodpovedajú značnej pracovnej zaťaženosti vec prejednávajúcich sudcov. Dĺžka konania nepochybne bola ovplyvnená aj opakovanou zmenou zákonných sudcov...

Pri každej zmene zákonného sudcu dochádza k narušeniu plynulosti konania, pretože nový zákonný sudca zväčša preberie väčšie množstvo spisov po odchádzajúcich sudcoch a pridelené veci musí najskôr naštudovať. I keď tieto okolnosti nemôžu byť na ťarchu strany konania, treba uviesť, že nie sú spôsobené ani zlou organizáciou práce súdu, pretože na súde v sídle krajského súdu je odchod sudcov na súd vyššieho stupňa častý a bežný, pričom za odchádzajúcich sudcov nemáme zabezpečenú okamžitú náhradu, preto sa veci z ich oddelení prerozdeľujú ostatným sudcom, ktorí sú tak ešte viac zaťažení pridelením väčšieho množstva ďalších už rozpojdnávaných vecí.

Zo spisu sp. zn. 7C/281/2010 je zrejmé, že súd vo veci vytyčil celkom 18 pojednávaní, vykonával rozsiahle dokazovanie, vrátane znaleckého dokazovania, vypočúval viacerých svedkov, zabezpečoval listinné doklady, vec bola 4 krát predkladaná odvolaciemu súdu. Žalobca tiež podával 3 návrhy na vydanie predbežného opatrenia, 6 návrhov na zmenu petitu, podal i dovolanie, v dôsledku čoho bol spis predkladaný NS SR a podnet na podanie mimoriadneho dovolania a opakovaný podnet. Z rozsiahleho spisového materiálu /t. č. 1013 strán/, ako aj z chronológie jednotlivých úkonov, medzi ktorými neboli žiadne dlhšie obdobia zbytočnej nečinnosti, mám zato, že sťažnosť sťažovateľa nie je dôvodná. Pokiaľ ide o námietky týkajúce sa nesprávneho postupu súdu pri nariadení znaleckého dokazovania, resp. predčasné rozhodnutie medzitymným rozsudkom, ktoré bolo odvolacím súdom v časti zrušené, neprináleží mi vyjadrovať sa k zvolenému postupu sudcov, ani hodnotiť prípadne posudzovať jeho správnosť.

Rozhodnutie vo veci namietaných prietahov v konaní ponechávam na úvahe Ústavného súdu SR a zároveň oznamujem, že v zmysle § 30 ods. 2 Zák. č. 38/1993 Z. z.,

netrvám na tom, aby sa o prijatej sťažnosti konalo verejné ústne pojednávanie, nakoľko od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.»

11. Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu doručenom ústavnému súdu 4. júna 2018 uviedla:

«S vyjadrením predsedníčky Okresného súdu Nitra, že sťažnosť sťažovateľa nie je dôvodná vzhľadom k rozsiahlemu spisovému materiálu ako aj s poukazom na to, že z chronológie jednotlivých úkonov nevyplývajú žiadne dlhšie obdobia zbytočnej nečinnosti, právne naopak, súd nebol vo veci nečinný a jednotlivé úkony vykonával v primeraných časových intervaloch, ktoré zodpovedajú značnej pracovnej zaťaženosti vec prejednávajúcich sudcov, sťažovateľ nesúhlasí a naďalej je toho názoru, že okresný súd v napadnutom konaní nepostupoval v súlade s jeho základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov...»

Sťažovateľ opakovane poukazuje na to, že celkovú dĺžku konania pred okresným súdom do dňa podania sťažnosti z jeho strany na Ústavný súd Slovenskej republiky, priebeh konania ani doteraz dosiahnuté výsledky nie je možné považovať za dôsledok vyvolaný právnou alebo faktickou zložitou prejednanou vecou, ktorú skutočnosť napokon netvrdí ani predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení okresného súdu zaslanom Ústavnému súdu Slovenskej republiky k sťažnosti sťažovateľa. Okresný súd podľa mienky sťažovateľa v dostatočnej miere nezohľadnil, že v tejto veci ide práve o pracovný spor, v ktorom sa pre sťažovateľa rieši podstatná existenčná otázka, ktorou je trvanie pracovného pomeru, ktorého jestvovanie je základom pre príjem sťažovateľa zabezpečujúci jeho živobytie a majúci vplyv na plnenie si vyživovacej povinnosti sťažovateľa voči jeho maloletým deťom a manželke, ako aj otázka priznania náhrady mzdy ako istej satisfakcie v prípade neplatného skončenia pracovného pomeru. Ako už sťažovateľ uvádzal v podanej sťažnosti, je povinnosťou okresného súdu organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie - a práve v pracovnoprávných sporoch by mal súd postupovať čo najrýchlejšie a najefektívnejšie.

Aj s ohľadom na uvedené sa sťažovateľ nestotožňuje s vyjadrením predsedníčky okresného súdu, že súd vo veci nebol nečinný a jednotlivé úkony vykonával v primeraných

časových intervaloch. Zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie k efektívne k odstráneniu právnej neistoty...

Nesústredená, resp. neefektívna činnosť súdu sa neprejavila len pri postupe súdu pri nariaďovaní znaleckého dokazovania, na čo poukazoval sťažovateľ už v podanej sťažnosti, ale napríklad aj pri ďalších procesných úkonoch vykonávaných zo strany okresného súdu...

Pokiaľ okresný súd poukazuje na to, že vo veci vytýčil celkom 18 pojednávanií, treba súčasne uviesť, že z týchto 18 vytýčených pojednávanií sa 5 pojednávanií vo veci samej uskutočnilo do vydania medzitýmneho rozsudku dňa 26.04.2012... od vyhlásenia medzitýmneho rozsudku sa pritom za ďalších 6 nasledujúcich rokov reálne na prejednanie veci samej zrealizovalo iba 5 pojednávanií...

Vo vzťahu k tej časti vyjadrenia okresného súdu týkajúcej sa toho, že sťažovateľ ako žalobca podal 3 návrhy na vydanie predbežného opatrenia, 6 návrhov na zmenu petitu, dovolanie, podnet na podanie mimoriadneho dovolania a opakovaný podnet, sťažovateľ uvádza, že jeho postup v konaní možno podľa jeho presvedčenia označiť za aktívny a súčinnosť, aj napriek tomu, že v jednom prípade došlo k odročeniu pojednávania (17.07.2014) z dôvodov na jeho strane, resp. na strane jeho právneho zástupcu. Podávanie návrhov na predbežné opatrenia zo strany sťažovateľa boli jeho reakciou na dĺžku konania a boli uskutočňované v zúfalej snahe domocť sa ochrany jeho práv v súvislosti s tým, že ani po vyhlásení medzitýmneho rozsudku mu žalovaný nezačal pridelovať prácu ani mu uhrádzať jeho mzdové nároky, resp. náhradu mzdy a súd v jeho veci nekonal organizovane a efektívne; navyše bolo preukázané, že žalovaný poskytoval vysoké peňažné pôžičky tretím subjektom za súčasného jeho tvrdenia, že pre zlú ekonomickú situáciu znižuje stav zamestnancov, čo len vzbudzovalo u sťažovateľa oprávnené obavy, že ani v prípade konečného rozhodnutia súdu vo veci samej nemusia byť jeho mzdové nároky, resp. nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru žalovaným uspokojené...»

12. Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom vyjadrení zároveň zrekapitulovala priebeh a dôvody odročenia súdnych pojednávanií, doplnila podanie o vyčíslenie trov právneho zastúpenia a v zmysle § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde súhlasila s upustením od ústneho pojednávania v danej veci.

13. Vzhľadom na uvedené ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

14. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

15. Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v jeho právnej veci.

16. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

17. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

18. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je

odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

19. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania (obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (m. m. I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

21. Preskúmaním doterajšieho priebehu namietaného konania pred okresným súdom ústavný súd zistil, že toto konanie nemožno hodnotiť ako právne zložité a je súčasťou

štandardnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Faktická zložitosť danej veci však bola spôsobená potrebou vykonania znaleckého dokazovania, keďže okresný súd pre účely výpočtu sťažovateľovej ušlej mzdy ustanovil znalca z odboru ekonómie a manažmentu, odvetvia personalistiky. V nadväznosti na procesné podania sťažovateľa, v ktorých uviedol viacero požiadaviek na doplnenie úlohy znalca, ustanovená znalkyňa vypracovala pre účely napadnutého konania až tri znalecké posudky, z toho dva v roku 2016 a jeden znalecký posudok v roku 2017.

22. Správanie sťažovateľa je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd po dôkladnej analýze zapožičaného súdneho spisu konštatuje, že k priet'ahom v danom súdnom konaní značne prispeli aj sťažovateľom podané procesné návrhy (najmä doplnenia podania, ako aj opravné prostriedky proti uzneseniam okresného súdu a krajského súdu). Ústavný súd zohľadňuje, že sťažovateľ ako účastník konania má nesporne právo na procesné úkony, ktoré urobil, na druhej strane však poukazuje na to, že za priet'ahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nemožno pripísať zodpovednosť na vrub súdu konajúcemu vo veci. Poukazujúc na doterajšiu judikatúru, čas, ktorý bol nevyhnutný na rozhodnutie o procesných návrhoch sťažovateľa, ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných priet'ahov v konaní okresného súdu (m. m. III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04).

23. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní okresného súdu nebolo zistené žiadne obdobie vyslovenej nečinnosti, v dôsledku ktorej by okresný súd porušil sťažovateľom označené práva.

24. Na druhej strane však ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu sa v napadnutom konaní vyznačoval značnou neefektívnosťou. Ústavný súd v danej súvislosti nemôže opomenúť fakt, že medzitýmny rozsudok okresného súdu č. k. 7 C 281/2010-205

z 26. apríla 2012 bol v časti krajským súdom zrušený, pričom krajský súd vytkol okresnému súdu zistené nedostatky vo vykonanom dokazovaní. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju rozsiahlu konštantnú judikatúru, z ktorej vyplýva, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna, resp. nesústredená činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (m. m. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

25. V nadväznosti na vyjadrenie predsedníčky okresného súdu, v ktorom dôvodila dĺžku napadnutého konania aj opakovanou zmenou zákonných sudcov z dôvodu odchodu sudcov na iné súdy a potrebou naštudovania spisového materiálu, ústavný súd, poukazujúc na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), pripomína, že skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.

26. Ústavný súd po komplexnom posúdení všetkých okolností daného prípadu z hľadiska predmetu konania, správania sťažovateľa a postupu okresného súdu, zohľadňujúc celkovú dĺžku konania a skutočnosť, že vo veci nie je právoplatne rozhodnuté, dospel k záveru, že v postupe okresného súdu došlo k zbytočným prietahom v napadnutom konaní, a preto rozhodol, že bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto nálezu.

III.

27. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným

rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu, prikázal okresnému súdu, ktorý vo veci aktuálne koná, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výrokovej časti nálezu).

28. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

29. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

30. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti požadoval finančné odškodnenie v sume 10 000 €, ktoré odôvodňoval právnou neistotou, ako aj skutočnosťou, že doterajší priebeh konania vykazuje znaky zbytočných prietáhov.

31. Ústavný súd pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení vzal do úvahy najmä charakter predmetu konania, obdobie právnej neistoty sťažovateľa, jeho správanie počas predmetného konania, celkovú dĺžku namietaného konania a aj skutočnosť, že vo veci zistil namietané porušenie označených práv.

Ústavný súd v tejto súvislosti zbral do úvahy aj skutočnosť, že dĺžka konania bola značne ovplyvnená aj procesnými podaniami sťažovateľa a skutočnosťou, že okresný súd spôsobil zbytočné prietahy v napadnutom konaní svojou neefektívnou činnosťou.

Ústavný súd aplikoval zásadu spravodlivosti a zároveň sa riadil úvahou, že cieľom priznania primeraného finančného zadost'učinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou. Berúc do úvahy aj všetky uvedené okolnosti, ústavný súd považoval za odôvodnené priznať sťažovateľovi sumu 1 000 € ako primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde (bod 3 výrokovej časti nálezu).

32. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

33. Sťažovateľ v sťažnosti žiadal o priznanie trov konania za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2018 (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie ústavnej sťažnosti, spísanie vyjadrenie z 28. mája 2018). Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2018 je 153,50 € a hodnota režijného paušálu je 9,21 €. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátkou v požadovanej výške, t. j. v celkovej sume 488,13 €.

34. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2018